

תלמיד אברהם דניאל זאדה — נסיון שנפל למים
"אין זה שפון!"

אמנון לדירה, כדי לקחת כמה מבגדיו, ראה אור קלוש, פתח את הדלת.

לעיניו נגלה מחזה רב משמעות: רחל ישיבה על המיטה, כשהיא לבושה כתונת לילה ושערה פרוע, לידה, על כיסא, ישב ידודה לשעבר, זה שבילה חודשים מספר בלאטרין, בגדיו היו פרוצים וחולצתו השתרבה מתוך מכנסיו.

אמנון לא אהב את רחל. אולם המחזה העלה את חמתו להשחית. הוא הסתער על האשה הבוגדנית, המטיר עליה מבול של מכות היא לא התנונה, רק זעקה לעבר שותפה לבגידה: "ברח! אני כבר אסתור אתו!" הבהור קיבל את העצה הטובה, נעלם לאיש.

מקרה זה הגויש את הסאה. אמנון פנה אל הרבנות, ורש גט, קיבל אותו. אולם, רחל סרבה לקבל את הגט, הכריזה: "יש לנו ילדה. אני אוהבת אותו. לא אפרד ממנו."

חמוזימה הצליחה. המצב היה קודר ביותר. אולם דווקא אותה שעה נגה שביב אור בחייו של אמנון: הוא הכיר את כרמלה, אלמנה של אחד מחללי מלחמת העצמאות ואם לשני ילדים, התאהב בה ממבט ראשון, ביקש לשאתה. היא הסכימה.

אולם כאשר פנו השניים לרבנות, ביקשו להירשם לנישואין, קיבלו תשובה שלילית: אמנון לא יוכל לשאת את כרמלה, כל עוד תעמוד רחל בסירובה לקבל את הגט.

הרבנות ורחל לא היו היחידים שעמדו בדרך אשורו של אמנון: גיטה של כרמלה, התנגד לתוכניות נישואיה בכל תוקף. הוא נתן בסתר 500 לירות לרחל ואמר לה: "משכי אותו לימים מספר לחיפה — והכל יסתדר מאליו."

המזימה עלתה יפה. רחל באה אל אמנון הודיע לו שהיא מוכנה לקבל את הגט, בתנאי שיבלה אתה ימים מספר בחיפה על חשבונה. אמנון הסכים, נסע לחיפה, גילה את האמת רק כעבור ימים מספר: הוריה של כרמלה וגיטה כלאו אותה בבית, עמדו לה שיאה בכוח לגבר אמיד, זקן למדי.

נהרוג אותך! עתה היה על אמנון לחקק את המעשה — בכל מחיר. הוא מיהר אל קרוביה של כרמלה, נתקל באקדחים שלופים: "אם תמשיך לבלבל לה את המוח, נהרוג אותך כמו כלב!"

האימים לא הועילו. ביום בו הועמדה (המשך בעמוד 12)

שופרת הסלפון, הזמין משלחת של ארבעה מן הנפגעים להיכנס למשרדו.

דרכי אדם סיפור ישראלי

האוטובוס המלא אדם זו מקומו, עזב את התחנה המרכזית התל-אביבית. איש לא שם לב לצעיר השחרחרצנום שישב על הספסל האחורי. איש לא שם לב גם לקבוצת גברים שירדה באותו רגע ממונית, החלה משוטטת בין הרציפים, כמחפשת מישהו.

אמנון ראה את הגברים. הוא ידע כי הם מחפשים אותו ואת בת-זוגו. הוא ידע גם כי רגע זה היה שיאה של אחת הפרשות בחייו הקצרים, רבי התלאות.

הפרשה החלה עוד לפני זמן רב, כאשר היה אמנון נוסר במשטרת הישובים העברית. הוא הכיר את רחל, ידידת חברו, איש אצ"ל ששוכן עליידי הבריטים בלאטרין. הם התחילו מכלים יחד, ולא עבר זמן רב ורחל הציעה לו להתארס. הוריו של אמנון התנגדו לקשר ריו עם הצעירה, אולם הוא לא שמע להם: השניים התארסו בחשאי.

כאשר פרצה מלחמת העצמאות נפרדו אמ"ן ורחל לזמן רב: הוא גויס לצבא, שרת בחטיבת גבעתי, נפצע באחד הקרבות בדרום הארץ. היא שרחה במחנה צבאי, בקרבת תל-אביב. השניים החליפו מכתבים — ותו לא.

"אני הרה" הקשר הממשי חודש רק בשנת 1949. באחד הימים קיבל אמנון מכתב דחוף מרחל: "בוא מיד... נמיה לי שאני הרה". הוא ניסה להיזכר בתאריך פגישתם האחרונה, הגיע למסקנה שהדבר לא ייתכן — ואף על פי כן לקח חופשה, מיהר לתל-אביב: הוא היה ישר מדי.

החופשה נסתיימה בנישואין אפורים, חסרי כל פאר — ובניתוח: אמנון נתקף כאבים עזים הועבר לבית-חולים צבאי, מקום שם הוצא מגופו קלע מצרי ישר.

רק בהיותו בבית-החולים נודעה לו האמת. מיד לאחר הניתוח, כאשר היה אמנון המום למחצה מן ההרדמה, באה רחל, ניצבה ליד מיטתו, הכריזה: "ובכן, אמנון, הצלחתי לקשור אותך אלי, למרות התנגדות הוריי! כל מה ששפרתי לך על ההריון היה שקר!" אמנון נודעו לשמע הגילוי, שב ואיבד את הכרתו.

מבול של מכות. לאחר שיצא אמנון מבית-החולים ושוחרר מן הצבא, היה ברור לו כי חייו המשפחתיים לא יהיו רבי-אפשר. הסכסוכים בינו לבין רחל הלכו ותכפו, לא שכחו אפילו לאחר שנולדה בהם, שרה. אמנון הציץ ושב והציע לרחל להתגרש ממנו, נתקל תמיד בסירוב מוחלט: "אתגרש רק אם אמן תמות!" בסופו של דבר עבר אמנון לבית הוריו, השאיר את אשתו ובתו בדירתו.

הפרידה החלקית לא הפינה את המתוחות. הסכסוכים המשפחתיים הגיעו לשיאם הדרמתי באחד הערבים, לפני חצי שנה, כאשר ניגש

השכונה. סמל חיל-ההנדסה, שמואל ששון, היה מוכרח להגיע לרחוב ס"ח, שם חיכתה לו כלתו: תאריך חתונתם נקבע דווקא לאותו יום.

החלטתם הנחושה של החתן וחבריו לא פגה אפילו לאחר שנתקע הטנדר במים ה"עמוקים, בסתח הרחוב הם קפצו לתוך המים, בנו מעין גשר צף, העבירו את הכלה אל המכונית. החופה התקיימה במועדה.

18 שעות על ארון. גם לשמואל ("סמי") מנש, עולה מבולגריה, היה קשה להסכים כי לא היה זה שיטפון, הוא אשתו, ושני ילדיו (אחד מהם תינוק בן 40 יום) בילו 18 שעות רצופות על גבי ארון בגינם, בצריף פם הקטן, אשר בשכונת באסה היפואית. רק לאחר שהמנון אול והארון החל להשמיע חריקות מדאיגות בוסס סמי במים העמוקים, יצא אל הרחוב, ניפנף בחצי הלירה האחרונה שלו, ביקש עזרה, לבסוף נאספה המשפחה עליידי עגלה קטנה, עמוסה פלטים אחרים. העגלון סרב לקבל כסף.

לאברהם דניאל זאדה לא היה איכפת אם היה זה מבול, או לא. הוא הצטייד בקבבים שגובהם שלושה מטרים, התהלך בצעדי-ענק בסמיטאות שכונת עזרא, הסתכל בחבריו מלעה למטה, עורר את קנאתם. אולם במרה בגד בו המול: הוא נקלע לסמיטה בלתי-סלולה. הקבבים נתקעו באחד הבורות, והוא התמוטט לתוך המים, שכיסוהו עד ל"צוארו. התושבים שהציצו מפתח-הבתיים פרצו בצחוק אדיר. גם אברהם צחק.

אין תקווה להתקווה. כאשר ירד מלח כשיר נסים עיני מן האניה ירושלים, שמח להיפרד לימים מספר מן המים וגליו הסוערים אולם גלים אחרים בלתי-מלווים, רדפו אחריו עד לתל-אביב. כאשר ראה נסים את ביתו המוצף מים, פרץ בצחוק: "הים הזה רק אחרי כמו כלב!" אחר ניגש להצלת חפציו המועטים מן השיטפון.

שכנתו של עיני לדירה, עולה מתורכיה מרים בלגיל, אם לילד בן 12, משותק בחצי גופו התחתון, לא השתתפה בעליצותו של הימאי: "איך שאנחנו מעוצבנים — אלוהים ישמור! העירייה יודעת רק לקחת מיסים. ה"מפלגות יודעות רק לנצל אותנו לפני הבחירות. אבל איש לא יודע לסלול לנו כביש, או לסדר ביוב."

היה נס שבסמיטאות שכונת-התקפה לא היו כבישים סלולים, אמר סגן ראש עיריית תל-אביב כחול-העיניים, סעדיה שושני, בישיבת במשרדו. "האדמה ספגה חלק מן ה"מים. אילו היו שם כבישים סלולים, היה הזרם מצייף את כל המרתפים."

אחר הסיף שושני וסיים: "אפילו סיום חסירת התעלה הגדולה ושלווחותיה, שיעבירו את מיי-הגשמים להאדי מוצררה, לא יפתור את הבעיה. עלינו לקנות שטח אדמה ולהעביר את תושבי השכונה למקום חדש. אין תקנה לשכונת-התקפה. היא בנויה במקום רע."

מבחוץ נשמע קול רעש: נפגעי השיטפונות דרשו להיפגש עם ראש-העיר, אולם חיים לבנון חלה באורה פתאומי. שושני הרים את

שלה חל שבועיים אחרי חגם של הקאתולים. משמע, שנוצרי קפריסין לא יכלו לחוג את חגי-המולד. משמע, שכל תאורו הנלהב של אילון היה מביס על שקר.

תיקון בלוח-הזמנים. לו היה המדובר בעתינאי אחר, היה עורך זמנים בודק מן ה"סתם את העובדות לפני שעט על המציאה. אולם לגבי עמוס אילון נראתה לו כל בדיקה כמיותרת. אילון נכשל לעתים כה קרובות בעבר, עד כי סברו עתונאים לא מעטים ש"זהו הכלל, לא היוצא מן הכלל."

זמנים פירסם מיד את התגלית. אחריו, לי לא כל בדיקה נוספת, חזרו הדור המפאיי, בדייקנותו הרגילה (ראה לעיל) וגירוזם פוטט. זהו האחרון אף פירסם את הדבר הב"לטה במדור של סקירת-העתונות, המוקדש לרוב רק למאמרי-מערכת של שאר העתונים.

אולם הפעם ניצח הארץ. עד כמה שהיה ה"דבר מוזר בעיני העתונאים, צדק דווקא אילון השחצני: הממשלה היוונית הנהיגה לפני דור את חגיגת חגי-המולד לפי הלוח הקאתולי, ונוצרי קפריסין עברו אף הם לנוהג זה, מ"תוך אהדה לארץ-האם. תיאורו של אילון ה"אם, הפעם, למציאות.

גיגום זמנים, בפנים סמוקות: טעינו.

תל-אביב הגשמים - חיוך ודמע

"לא היה זה שיטפון," אמר שמעון בן-טובים, בעל בית-הקפה המרכזי בשכונת-התקפה, שהפך בשבוע שעבר, בעת הגשם השוטף (ראה רפורטז'ה), למטה פעולות-ההצלה, "לא היה זה שיטפון, אלא סתם גשם חזק." השיטפון היה, לפי דעתו של בן-טובים, בדצמבר 1951. "אז עלה זאדאי והציף את כל השכונה."

מאות מתושבי שכונת-התקפה — ביחוד אלה שגרו במורד השכונה — לא הסכימו לדבריו של בן-טובים: בתיהם הוצפו מים — לפעמים עד למעלה מן הגג.

"המים באו לפתע," נזכר שלמה סימן-טוב, תלמיד בית-הספר יסוד-המעלה, "היה גשם חזק, ופתאום בעמתי רעש מזור. זה לא היה רעם. יצאתי החוצה וראיתי שהחצר כולה כבר מיצפת מים. תוך כמה רגעים הגיעו ה"מים אל הדלת והתחילו להיכנס לדירה דרך הסדקים."

התושבים התכוננו לעויבת בתיהם. הם צררו חבילות, לקחו, בדרך כלל, את החפצים הפחות נחוצים. העיקר לקחת משהו. אחר יצאו לתוך המים הצוננים, שהוסיפו לעלות במהירות. על אף הקור והרטיבות שררה במקום אחירה עליוה של קרניבל. רק התי נוקות בכי.

אותה שעה רעד גשר מוצררה מזרמי המים האדירים שמילאו את הוואדי, הגיעו כמעט עד למעבר המיועד להולכי-רגל. טנדר צבאי נע בגשם השוטף, כשכל אורותיו מודלקים, עבר את הגשר המוצף למחצה, דהר לתוך

פעם פירסם ראיון מיוחד שהיה לו, כי ביכול, עם ראשי הוואתיקאן, שהזום עליידי עתונאי זר שגילה שאילון לא דיבר אלא עם עתונאי חסרי-חשיבות בעתון ה"אפיפור. פעם אחרת פירסם ראיון מיוחד שהיה לו, כביכול, עם רוברט שומאן, מי שהיה שר-החוזק ה"צרפתי, תיאר בהרחבה את שעותיו הכסופות, התעלם לגמרי מן שרקחתו העצומה של שומאן היא אחד מסמליו-ההנף של אירופה.

ימאי נסים עיני
ה"ם רודף אחרי!"

הארץ

הוא חזר לביתו כשהוא לבוש החי (העולם הזה).
מרכזי דן, תל-אביב.
לבוש צנע?
המסיבות הנערכות עליידי הסנטור הפרטי (מעריב)
צבי בן-גרא, תל-אביב.
שנשלח לישראל בנוסגרת המענק האמריקאי.